

ilmunud

Maailma parimad koogid

Roger Pizey tõlkinud

Mari-Ly Tiitsmaa 304 lk, kõva köide

Sisukas koogiraamat kujutab endast ühe maailma parima kondiitri retseptivalikut, omamoodi kokanduslikku ümbermaailmareisi, mis toob meie ette paljude rahvusköövide parimad maiuspälad. See raamat on hea kaaslane ja inspiratsiooniallikas nii algajale kokale, kes tahaks küpsetada valmis oma esimese madeirakoogi kui ka tõelisele küpsetamishuvilisele, kes soovib rabada oma peret ja sõpru *croquebouches*’iga.

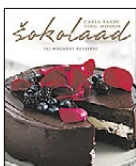

Šokolaad

Carla Bardi, Ting Morris tõlkinud

Mari-Ly Tiitsmaa 320 lk, kõva köide

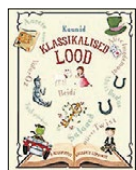
140 põnevat retsepti, mida ühendab šokolaad. Kuidas küpsetada mesilasests, vaarikamaitseline inglikook, kuradikook või turbatupsud? Raamatus on retsepte nii argi- kui pidupäevaks. Toitumiseksperdid väidavad üksmeelselt, et šokolaad on tervele kasulik – mõistagi eeldusel, et kogus- tega üle ei pingutata. Vajalik raamat igale šokolaadisõbrale.

Kaunid klassikalised lood

erinevad autorid tõlkinud Ilme Rääk 192 lk, kõva köide

Siin seiklevad Alice ja Valge Küülik, Dorothy ja võlur Oz, Oliver Twist ja Vigurivänt, Kärnkonn ja Mutt ning paljud teised läbi aegade armastatud tegelased. Need kaheksa paeluvat lugu ühendavad endas mitme põlvkonna fantaasia, tunded ja unistused.

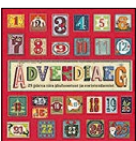

Advendiaeg

Tom Connell tõlkinud

Hanna Ingerpuu 48 lk, kõva köide

Meisterdamisraamat koos adventikalendri pakub loomingulist ja lõbusat tegevust tervele perele. Kalendri akende tagant leiab laps just selle päeva meisterdamisprojektiga seotud üllatuspildi.

Lumised lood. Tõeline talveraamat!

Xanna Chown illustreerinud James Newman Grey tõlkinud Riina Turi 96 lk, kõva köide

15 lumist lugu ja toredad talvepildid viivad muinasjutumaale, kus võid koos karude ja rebaste, jäneste ja hiirte ning paljude teiste loomadega satuda lõbusatesse talveiseklustesse.

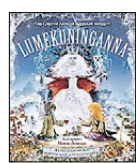

Lumekuninganna

H. C. Andreseni ainetel Kay Woodward tõlkinud

Hanna Ingerpuu illustreerinud Manuel Šumberac 28 lk, kõva köide

Klassikalises heast ja kurjast jutustavas loos avastame kaugeid maid ning kohtame head nõida, rääkivaid loomi, kaunist printsessi ja röövlilõuku. Väga kaunist raamatust leiab laps põnevaid üllatusi, näiteks võib ta lipikut tõmmates purustada võlupeegli ja ketast pöörates kapata põhjapõdra seljas.

Alice Munro lugude lumm

ILME RÄÄK

Kanada kirjanik Alice Munro rõõmustas 2013. aastal Nobeli kirjanduspreemiat vastu võttes iseäranis selle üle, et tänu tema auhinnale võidab Kanada kirjandus kogu maailmas uusi lugejaid. Munro ise saavutas populaarsuse juba 1968. aastal ilmunud novellikoguga „Dance of Happy Shades” („Rõõmsate varjude tants”), mille eest anti talle Kanada kuberneriga peapreemia. Pärast seda on Munro sulest ilmunud veel pisut rohkem kui tosina kogumiku jagu novelle, seni viimane raamat „Dear Life” („Kallis elu”) 2012. aastal.

Kuidas miski juhtub

Munrolt on sageli küsitud, kas tal on plaanis kunagi ka mõni romaan kirjutada. Vastuseks on Munro öelnud, et alguses kirjutas ta lühikesi jutte pelgalt seetõttu, et pikemateks ei jäänud pere kõrvalt aega. Jutud valmisid keskmiselt nelja kuni kuue nädalaga, nii et pärast seda jõudis ta likvideerida segaduse, mis oli tekkinud majas sel ajal, kui pere ema kirjutusmasina taga istus. Pikka aega pidas ta novellide kirjutamist hoovõtuks oma esimesele suuremale romaanile, jõudis aga viimaks arusaamisele, et ta ei ole romaankirjanik.

Nii jäigi Munro lühivormile truuks, kujundades välja ainulaadse meetodi ja stiili. Oma novellide võrratu meisterlikkusega on ta pälvinud koguni Kanada Tšehhovi tiitli. Ühes intervjuus selgitab Munro: „Tahan jutustada lugu, vana- moelisel viisil – sellest, mis kellegagi juhtub –, aga tuua sellesse äkilisi pöörded, takistusi ja kummutust. Tahan, et lugeja imestaks, aga mitte selle üle, mis juhtub, vaid kuidas miski juhtub.”

Ühes intervjuus on Alice Munro välja öelnud mõtte, et igal eluetapil näeb inime- elu erinevalt, ja nii oleksid erinevad ka need lood, mis ta eri aegadel kirjutaks. Munro ongi paljudele oma novellidele hiljem uusi versioone kirjutanud.

Väljamõeldud linnades

Kui Munro raamatu „Lives of Girls and Women” käsikirja 1970. aasta detsembris kirjastusele üle andis, oli selle pealkiri „Real Life” („Tõeline elu”). Autori pakutud, aga kasutamata jäänud pealkirjadest on see üks kõnekamaid, sest

viitab kogu tema loomingule. Juba Munro esimestes lugudes on olemas see miski, mis tekitab lugejas tunde, et tegemist on tõelise eluga – et need sündmused toimuvad päriselt.

Ontario väikelinnas lühiajaliselt ilmunud ajakirja Jubilee (nimetatud Munro loomingust pärit fiktiivse linna järgi) avanumbris kirjutas Munro: „Kui olin alles väga noor, tundsin ma oma kodulinna Winghami vastu – Wingham on mõistagi Jubilee protopaik – midagi niisugust, mida saab tunda vaid laps ja võõras. Mina olin võõras; ma käisin seal iga päev koolis, aga ma ei kuulunud sinna. Seepärast näis mulle seal kõik veidi võõrapärane ja erakordselt selge ja tähtis. Mõni maja näis öel ja ähvardav, mõni oli uhke ja näitas linnaelu toredust. Teatud poefassaadid, nurgad, kõnniteelõigud omandasid jõulise tähenduse, mida ei ole lihtne määratleda. Ma ei liialda, kui ütlen, et minu jaoks on igal selle linna kvartalil teatud emotsionaalne õhustik, ja selle õhustiku painest sündiski too fiktiivne linn Jubilee.”

Mainides teiste kirjanike loodud fiktiivsete linnade hulgas ka Sherwood Andersoni Winesburgi Ohio osariigis (protopaik Clyde), tunnistas Munro samas kirjas, et omaenese linna väljamõtlemine on kirjaniku üks suuremaid rõõme – kõigi nende tänavate ja majade ja tubade võrgu lahtiharutamine, sealsete üksildaste ja omavahel läbi põimunud elude ja mälestuste valguse kätte toomine. Sherwood Andersoni „Winesburg, Ohio” on Munro loomingul muidki puutepunkte, näiteks aja ja ajastu mõjude edasiandmise viis, võõrandumise õhustik ja see, et mõlemad kirjeldavad n-ö tavalisi inimesi ja elusid eriliselt meeldestööbival viisil.

Ühel ja teisel pool jõge

Novellikogu „Kerjustüdruk” („The Beggar Maid”) ilmus 1978. aastal algselt pealkirjaga „Kelleks sa ennast õige pead?” („Who Do You Think You Are?”). Tegevuse lähtepunkt on siin väljamõeldud Hanratty jõeäärne väikelinn Ontario provintsis ning peategelased kaks naist – Rose ja tema kasuema Flo. Munro vaatleb nende ja mõne kõrvaltegelase elusid talles omasel viisil ajas edasi-tagasi kulgedes.

Tegevuste eri eluetappide vahelduv käsitlemine võimaldab kaasa elada sel-

Alice Munro

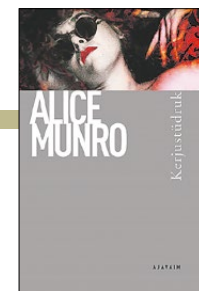
lele, kuidas mineviku sündmuse läbi uute kogemuste sügavamalt mõistetakse ja ümber hinnatakse. Lugeses tekib tunne, justnagu sirvitaks üht ja teistpidi vana pildialbumit, kus kaugemad mälestused tembivad end hilisemate sündmustega ning lapsepilg imestab vanaduse veidrusi.

„Kerjustüdruku” kolmandas loos „Pool greipi” ületab Rose iga päev kooliteel Lääne-Hanratty ja Hanratty vahelise silla ning mitte kunagi ei astu sillale seesama Rose, kes astus sinna eile ega tule õhtul koolist see Rose, kes kõndis sinna hommikul. Mõni sündmus või vaatepilt on teda muutnud, tekkinud on sootuks uued seosed, tunded või teadmised.

Alice Munro vaatleb inimest eri rollides, nii neis, mida etendatakse teadlikult kui ka neis, millest inimesel eneselt aimu ei ole ning millesse vaid har-

va ja kohkumisi satub kõrvaline pilk. Sündmustik ei ole oluline, tegelased on (Munro tsiteerides) „igavad, lihtsad, hämmastavad ja hoomamatud – nagu kõõgivaakstuga vooderdatud sügavad koopad”, aga lugeja on lummatud, otse- kui pühendataks teda saladustesse, mida ta aimab juba ammu, aga ei ole osanud, julgenud, soovitud enda omaks pidada.

Kerjustüdruk. Ajavaim
Alice Munro
tõlkinud Ilme Rääk
248 lk, kõva köide

Legendaarne, kõmuline, surematu

OLAVI TEPPAN

Võib tunduda üllatav, et veel kaks aastakümnet pärast Queeni solisti Freddie Mercury surma ilmub ansambli biograafia, pealegi veel selline, mida autor, Briti muusikaajakirjanik Mark Blake nimetab „rääkimata looks”. On ju Queenist ja ka selle üksikutest liikmetest juba kirjutatud ja eesti keeldegi tõlgitud nii mõnigi elulugu, mille hulgas leidub küll objektiivsemaid, küll subjektiivsemaid käsitlusi.

Teisalt pole Queen kindlasti mitte selline fenomen, mis oleks lasknud ennast kogu oma hiilgeaja legendaarses kõmulisuses, muusikalises mitmetahulisuses ja oma liikmete eripalgelisuses väga hõlpsasti ära tõlgendada ja lahti kirjutada. Samuti viitab uute biograafia- te ilmumine vaieldamatule asjaolule, et Queen elab edasi – see ei tähenda üksnes Brian May ja Roger Tayloriga jätku-

vaid ülesastumisi maailma muusikalavadel, vaid ennekõike ansambli loomingu igihaljust ja raugematut populaarsust, kusjuures isegi uuema põlvkonna hulgas, kes Queeni aktiivseimal tegutsemisajal 1970.–1980. aastatel veel sündinudki polnud.

Raamatusse „Queen: rääkimata lugu” on Mark Blake koondanud oma varasemad intervjuud Queeniga ning lisanud nendele sadakond uhiuut intervjuud produtsentide, endiste bändiliikmete, tehnilise personali ja kunagiste koolikaaslastega. Tulemuseks on biograafia, mis vahest rohkem kui varasemad hõlmab ansambli kui terviku kujunemislugu, selle loometeekonda ja üha selgemini kristalliseeruvat positsiooni rokkmuusika ajaloos ning kõigi bändiga lähedalt seotud inimeste isikliku elu. Kuidas sattusid neli nii erinevat isiksust kokku ja leidsid ühise keele; mis ja kes on neid elu jooksul mõjutanud, mida on

Noored ja tundmatud Queeni liikmed ansambli asutamisaastal 1970.

FOTO REX/SOUTH COAST PRESS/AOP

nad läbi aegade mõtelnud, tundnud ja kogenud.

Kõige selle juures suudab Mark Blake säilitada oma käsitluses paraja tasakaalu ega lasku meelevaldsesse kollasetoonilistesse spekulatsioonides-

se, niivõrd kui see ühe geniaalse, mõistatusliku ja kõvasti laineid löönud bändi puhul võimalik. Raamatut täiendab ka suurepärase pildimaterjal, mille hulgas leidub nii varaseid rareiteetseid fotosid kui ka klantspilte Queeni kuulsusrikkastest päevadest.

Kokkuvõttes kindlasti tänuväärne teos nii andunud Queeni fännidele kui ka laiemalt popkultuurist ja staaride personaaliast huvitatutele.

Queen: rääkimata lugu
Mark Blake
tõlkinud
Olavi Teppan
344 lk, kõva köide

